

Sygn. akt VI ACa 567/07

ODPIS

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny
w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA	– Lidia Sularzycka
Sędzia SA	– Regina Owczarek – Jędrasik /spraw./
Sędzia SO del.	– Joanna Zaporowska
Protokolant st. sekr. sądowy	– Małgorzata Mrozowska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2008 r. w Warszawie
na rozprawie

sprawy z odwołania P E „E ” Spółki
Akcyjnej z siedzibą w S – następcy prawnego „E ” Sp. z o.o. w
S - od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 21
lutego 2006r. nr DPE/417/2006

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o karę pieniężną

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów

z dnia 16 stycznia 2007r. sygn. akt XVII AmE 51/06

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją nr DPE/417/2006 z dnia 21 lutego 2006 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, orzekł, iż E Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie wywiązała się w 2004 roku z określonego w art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity :Dz. U. z 2003 r., nr 153, poz. 1504 ze zm.) obowiązku zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii w ilości 2,85% w stosunku do ilości energii elektrycznej sprzedanej przez tę Spółkę odbiorcom energii dokonującym jej zakupu na własne potrzeby. Z tytułu stwierdzonego działania na rzeczoną Spółkę nałożona została kara pieniężna w wysokości 0,98% przychodu z działalności koncesjonowanej, uzyskanego w 2004 roku, którą określono na kwotę 20.000zł.

W odwołaniu powodowa Spółka zarzuciła wyżej wskazanej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki:

- 1) naruszenie art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego przez niewłaściwą ocenę stopnia zawinienia powodowej Spółki, co skutkowało wymierzeniem kary pieniężnej;
- 2) sprzeczność istotnych ustaleń dokonanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez ustalenie, że powodowa Spółka, niezależnie od postanowień obowiązującej jej taryfy dla energii elektrycznej oraz umiejscowienia w strukturze lokalnego rynku energii elektrycznej, ponosi odpowiedzialność za uchybienie obowiązkowi zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii w ilości określonej w § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 maja 2003 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła

z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. z 2003 r., nr 104, poz. 971); oraz 3) naruszenie art. 9a ust. 1 i art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego w związku z art. 6 kpa poprzez wydanie decyzji administracyjnej w oparciu o nieobowiązujące przepisy ustawy Prawo energetyczne.

Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w całości.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw do jego uwzględnienia.

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2007 r., sygn. akt XVII AmE 51/06 Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie E Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Siechnicach (przekształconej w toku postępowania apelacyjnego w spółkę akcyjną pod firmą: P. E „E ” S.A.) od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 21 lutego 2006 roku, nr DPE/417/2006.

Sąd Okręgowy ustalił, że powoda Spółka nie wykonała w 2004r. w całości obowiązku zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii przyłączonych do sieci oraz jej odsprzedaży bezpośrednio lub pośrednio odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, który to obowiązek wynikał z przepisu art. 9a ust. 1 Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym w 2004r. Powodowa Spółka realizowała powyższy obowiązek za pośrednictwem lokalnej spółki dystrybucyjnej.

Sąd I instancji nie podzielił argumentacji powódki jakoby fakt, iż realizacja ciążącego na powodowej Spółce obowiązku - wskutek ustaleń zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfy - była uzależniona od działań lokalnej spółki dystrybucyjnej, tj. Z

E W S.A. (obecnie: E K E S.A.), i uwzględniona również w ustalonej dla niej taryfie dla energii elektrycznej, prowadził do wniosku, iż strona powodowa nie powinna ponosić odpowiedzialności z tytułu niewypełnienia obowiązków, o których mowa w hipotezie przepisu art. 9a ust. 1 Prawa energetycznego. W ocenie Sądu Okręgowego za bezsporną należało uznać okoliczność, iż strona powodowa była świadoma ciężącego na niej obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym. Sąd I instancji uznał za co najmniej lekkomyślne przekonanie strony powodowej, iż jej obowiązek zostanie wykonany niejako zastępczo przez rzeczoną lokalną spółkę dystrybucyjną. Sąd przyjął, iż strona powodowa powinna przynajmniej wykazać inicjatywę w postaci uzyskania informacji od swojego kontrahenta w przedmiocie niewykonania obowiązku zapewnienia ustawowych limitów i podjąć stosowne działania zaradcze gwarantujące wykonanie w całości obowiązku nałożonego ustawą Prawo energetyczne.

Sąd I instancji wskazał na bierność strony powodowej wyrażającą się w braku poszukiwania możliwości zakupu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych od innych wytwórców, uznając jednocześnie stanowisko strony powodowej argumentowane wysokimi kosztami nabycia takiej energii na rynku bilansującym za nie zasługujące na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podkreślił nadto profesjonalny charakter powodowej Spółki, który powinien wyrażać się w planowanym działaniu obejmującym zawieranie z wyprzedzeniem umów na dostawę energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji strony powodowej, iż przedstawione przez nią okoliczności winny zwolnić ją z wymogu osiągnięcia limitów określonych przez Prawo energetyczne.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał nałożoną na stronę powodową karę pieniężną w wysokości 0.98% przychodu wobec maksymalnego limitu ustawowego w wysokości 15% za mniej niż znikomą.

Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do przyjęcia, iż przytoczone przez stronę powodową okoliczności kwalifikują działanie Spółki do łagodniejszej oceny przy zastosowaniu kryteriów wymienionych w art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego, tym samym za nietrafne uznał zarzuty odwołania dotyczące naruszenia tego przepisu Prawa energetycznego oraz sprzeczności ustaleń Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Za nie budzące wątpliwości uznał Sąd Okręgowy twierdzenie, iż ustalenia zawarte w zatwierdzonych przez organ regulacyjny taryfach nie mogą zwalniać przedsiębiorstw energetycznych z obowiązków ustawowych ciążących na nich jako na podmiotach działających na podstawie uzyskanej koncesji.

Odnosząc się do treści trzeciego zarzutu odwołania strony powodowej Sąd I instancji przyznał stronie powodowej rację *in principio*, zważył jednak na okoliczność, iż pozostaje on bez znaczenia dla sytuacji strony powodowej, która *de facto* nie wykonała ciążącego na niej w 2004 roku obowiązku ustawowego, bez względu na brzmienie przepisów i kształt umocowania prawnego w dacie wszczęcia postępowania.

Od wyroku z dnia 16 stycznia 2007 roku strona powodowa wniosła apelację, zaskarżając wyżej wskazany wyrok w całości.

Powodowa spółka powtórzyła zarzuty zawarte w odwołaniu od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz twierdząc, iż zostały naruszone te same przepisy ustawy Prawo energetyczne. Wskazując na powyższe strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uchylenie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Strona powodowa argumentowała, iż zaakceptowany został sposób zakupu energii elektrycznej oraz założenie strony powodowej, że obowiązek zakupu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych zostanie zrealizowany (w

pełnym zakresie) przez Z E W S.A. (obecnie: E K E S.A.), co również znalazło potwierdzenie w zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfie dla energii elektrycznej wyżej wskazanego podmiotu. W ocenie strony powodowej wyłącznie zatem na Z E ciążył obowiązek dostarczenia w ramach określonego wolumenu energii elektrycznej również energii elektrycznej zawierającej wymaganą ilość takiej energii pozyskanej ze źródeł odnawialnych oraz wytworzonej w skojarzeniu z ciepłem.

Strona powodowa utrzymuje, iż o fakcie niezrealizowania ustawowego obowiązku dowiedziała się dopiero w dniu 25 lutego 2005 roku, tj. w dniu doręczenia jej pisma Z E W S.A. (obecnie: E K E S.A.), informującego o tym, że udział zakupu energii wytworzonej w źródłach odnawialnych w łącznej sprzedaży odbiorcom końcowym w roku 2004 wyniósł 2,37% . Powodowa Spółka podnosi, że w tej sytuacji nie było możliwe „poprawienie” wyników zakupu i sprzedaży energii elektrycznej za rok 2004. Nadto, strona powodowa nie zgadza się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, iż winna była ona wykazać inicjatywę w porozumieniu ze swoim kontrahentem, gdyż, jej zdaniem, konstrukcja taryfowa zapewniała wykonanie obowiązku ustawowego w takim samym zakresie, jak wykonanie tego obowiązku przez Z E W S.A. (obecnie: E K E S.A.). Powód dalej twierdzi, iż w roku 2004 nie posiadał koncesji na dystrybucję energii elektrycznej na terenie gminy M , nie było zatem możliwe dostarczanie odbiorcom energii elektrycznej wytworzonej w elektrowni wiatrowej zlokalizowanej w miejscowości S w gminie M .

Strona powodowa zaznaczyła, iż analogiczne postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary w związku z niewykonaniem obowiązku z art. 9a Prawa energetycznego za rok 2003 zostało umorzone przez

Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, przy czym nie nastąpiły żadne zmiany stanu faktycznego i prawnego, które mogłyby, w ocenie strony powodowej, uzasadniać odmienne potraktowanie powódki w tych samych okolicznościach.

Odnosząc się do trzeciego zarzutu, tj. zarzutu naruszenia art. 9a i art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego, strona powodowa podkreśla, iż przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w dniu 17 października 2005 roku na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego „w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2004 roku”, co stanowi, iż postępowanie zostało wszczęte w oparciu o przepisy prawne nieobowiązujące w dacie wszczęcia tego postępowania, a tym bardziej nieobowiązujące w dniu wydania zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, czym naruszono art. 6 kpa.

W odpowiedzi na apelację Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie apelacji, podnosząc, iż w niniejszej sprawie okoliczność niewypełnienia przez stronę powodową obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 1 Prawa energetycznego jest bezsporna. W ocenie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, stosownie do § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 maja 2003 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, powyższy obowiązek uznawało się za spełniony, jeżeli udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub wytworzonej we własnych odnawialnych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne wyniósł w 2004 roku nie mniej niż 2,85%. Stosownie zaś do dyspozycji art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2005 roku, karze pieniężnej podlegał ten, kto

nie przestrzegał obowiązku zakupu energii elektrycznej lub ciepła, nałożonego dyspozycją art. 9a Prawa energetycznego. Poza zakupem energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych od lokalnej spółki dystrybucyjnej powód nie podjął żadnych działań zmierzających do zawarcia umów sprzedaży energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, a więc nie podjął działań zmierzających do wypełnienia ustawowego obowiązku zakupu odpowiedniej ilości takiej energii. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odwołał się do treści uzasadnienia wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 kwietnia 2005 roku, sygn. akt XVII AmE 12/04, w którym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, iż przedsiębiorstwo energetyczne obciążone obowiązkiem pozyskania odpowiedniej ilości energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych powinno- działając z należytą starannością -starać się spełnić ten obowiązek. W konsekwencji Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją administracyjną nałożył na stronę powodową karę pieniężną, gdyż nie doszło do wypełnienia w całości przez stronę powodową w 2004 roku obowiązku zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Odnosząc się do zarzutu strony powodowej, iż postępowanie zostało wszczęte w oparciu o przepisy prawne nieobowiązujące w dacie wszczęcia tego postępowania, a tym bardziej nieobowiązujące w dniu wydania zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, czym naruszono art. 6 kpa, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził, iż zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2005 roku, przedsiębiorstwo, które nie przestrzega obowiązków zakupu energii elektrycznej lub ciepła, o których mowa w art. 9a ust. 6-8 Prawa energetycznego, podlega karze pieniężnej, przy czym redakcja przepisu art. 56 ust. 1 w związku z art. 56 ust. 2 Prawa energetycznego nie budzi wątpliwości co do jej obligatoryjnego charakteru. Pozwany podkreślił, iż zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 4 marca 2005 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz

ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2005 r., nr 62, poz. 552), do czasu wyłonienia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki sprzedawcy z urzędu, obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 6 Prawa energetycznego, wykonują przedsiębiorstwa energetyczne obowiązane, na podstawie art. 9 ustawy zmieniającej, do zawarcia umowy sprzedaży z odbiorcami energii elektrycznej. W konsekwencji należy uznać, iż strona powodowa była obarczona obowiązkiem zakupu odpowiedniej ilości energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych i za naruszenie tego obowiązku mogła zostać ukarana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki karą pieniężną. Prezes URE powołał się na uzasadnienie wyroku z dnia 9 maja 2005 roku sygn. akt XVII AmE 23/04, w którym Sąd Okręgowy w Warszawie stanął na stanowisku, że dla oceny zachowania się przedsiębiorstwa energetycznego w zakresie obowiązku zakupu energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przed dniem 1 stycznia 2003 roku należy stosować przepisy obowiązujące w tym czasie, chyba że nowy przepis byłby względniejszy dla przedsiębiorcy. Podzielając to stanowisko Prezes URE uważa, że w zaskarżonej decyzji prawidłowo zastosował podstawę prawną obowiązującą w dacie naruszenia prawa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powodowej Spółki podlega oddaleniu.

Stosownie do przepisu art.9a Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym w 2004r. powodowa Spółka jako przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną była zobowiązana do zakupu w 2004r. energii z odnawialnych źródeł energii i jej odsprzedaży bezpośrednio lub pośrednio odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby. Zgodnie z tym przepisem oraz przepisem § 6 punkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 maja 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii

elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła / Dz. U. Nr 104, poz. 971 / powodowa Spółka powinna w 2004r. osiągnąć 2,85% udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w stosunku do wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom dokonującym jej zakupu na potrzeby własne.

W 2004r. powodowa Spółka sprzedała odbiorcom zużywającym energię na potrzeby własne 15.562 MWh energii elektrycznej, powinna zatem zakupić 444MWh energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Powódka zrealizowała całość zakupu energii elektrycznej w ramach obrotu regulowanego od lokalnej spółki dystrybucyjnej, poziom zaś obciążenia powodowej Spółki przez spółkę dystrybucyjną kosztami wypełnienia obowiązku z art.9a ust.1 Prawa energetycznego wyniósł 2,37% / załącznik nr 1 do pisma Spółki 18 lutego 2005r. – k. 13 akt administracyjnych oraz pismo spółki dystrybucyjnej do powodowej Spółki z 18 lutego 2005r.-k. 55/.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że powodowa Spółka nie wykonała w pełni w 2004r. obowiązku zakupu energii ze źródeł odnawialnych.

Przepis art. 56 ust.1 punkt 1a Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2005r. stanowił, że karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązku zakupu energii elektrycznej lub ciepła, nałożonego przepisami art.9 a.

Powodowa Spółka nie dopełniła zatem obowiązku zagrożonego sankcją prawną kary pieniężnej.

Powyższego ustalenia nie podważa okoliczność, że powodowa Spółka realizowała zakup energii elektrycznej wyłącznie poprzez lokalną spółkę dystrybucyjną. Brak jest bowiem podstaw prawnych do przyjęcia, że w takiej sytuacji przedsiębiorstwo energetyczne zostało zwolnione z obowiązku zakupu odpowiedniej ilości energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

W szczególności żaden przepis Prawa energetycznego nie przewidywał w takiej sytuacji zwolnienia przedsiębiorstwa energetycznego od obowiązku zakupu ustanowionego w art.9 a ust.1 tego Prawa.

Skoro więc obowiązek ustanowiony art.9 a ust 1 Prawa energetycznego spoczywał na powodowej Spółce jako przedsiębiorstwie zajmującym się obrotem energią elektryczną, to fakt nawiązania współpracy pomiędzy stroną powodową a lokalnym dystrybutorem energii elektrycznej, w tym energii elektrycznej pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych, jak również fakt poczynienia ustaleń zawartych w zatwierdzonych przez organ regulacyjny taryfach, nie stanowią w żadnej mierze również przesłanki wyłączającej lub ograniczającej odpowiedzialność powódki za fakt niewykonania tego obowiązku.

Nieskuteczna jest obrona powodowej Spółki, że nie ponosi ona winy za niewykonanie tego obowiązku, gdyż o jego niewykonaniu dowiedziała się dopiero w 2005r. , a nadto w praktyce nie miała możliwości jego wykonania.

Jak trafnie bowiem wskazał Sąd Okręgowy, strona powodowa, biorąc pod uwagę profesjonalny charakter jej działalności, powinna była wykazać inicjatywę w postaci uzyskania informacji od swojego kontrahenta w przedmiocie realizacji obowiązku zapewnienia ustawowych limitów i podjąć stosowne działania zaradcze gwarantujące wykonanie obowiązku nałożonego w Prawie energetycznym w całości. W ocenie Sądu Apelacyjnego fakt profesjonalnego charakteru działalności prowadzonej przez stronę powodową ustanawia podwyższony wymiar należytej staranności, która winna towarzyszyć procesom planowania działań, ich realizacji oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje lub zaniechane działania w tym przedmiocie. Strona powodowa winna była co najmniej być świadomą ciężącego na niej obowiązku zapewnienia stosownej relacji pomiędzy energią elektryczną pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych a całościowo rozumianym wolumenem energii

elektrycznej. Wbrew twierdzeniu apelującej w konkretnym stanie faktycznym istniała możliwość pełnej realizacji obowiązku zakupu energii tzw. zielonej poprzez zakup na wolnym rynku. Skarżąca przyznaje, że była uprawniona do takiego zakupu, lecz nie mogła z tego uprawnienia skorzystać ze względów praktycznych z uwagi na wysokie koszty. A zatem możliwość wykonania obowiązku istniała nie tylko teoretycznie- jak twierdzi powodowa Spółka-, lecz także praktycznie. Natomiast okoliczność, że Spółka oceniła taką możliwość jako zbyt kosztową i nieopłacalną nie uzasadnia przyjęcia braku winy Spółki w uchybieniu obowiązkowi nabycia odpowiedniej ilości energii ze źródeł odnawialnych.

W konsekwencji należy stwierdzić, że w 2004r. powodowa Spółka nie wykonała obowiązku zakupu energii elektrycznej zagrożonego sankcją kary pieniężnej nakładanej w drodze decyzji Prezesa URE.

Chybiony jest więc zarzut apelacji sprzeczności ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Nietrafny jest także zarzut strony powodowej, że postępowanie administracyjne przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki zostało wszczęte w oparciu o przepisy prawne nieobowiązujące w dacie wszczęcia tego postępowania, a tym bardziej nieobowiązujące w dniu wydania zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, czym naruszono art. 6 kpa.

Istota tego zarzutu sprowadza się do rozstrzygnięcia kwestii, czy w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne naruszyło obowiązek w 2004r. ustanowiony przepisem art. 9a ust 1 Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2004r. i od 1 października 2005r. uległ zmianie przepis art.56ust.1 pkt1a Prawa energetycznego określający czyny podlegające sankcji karnej Prezes URE jest umocowany do nałożenia sankcji za uchybienie z 2004r.

Analiza zmian treści przepisów art. 9a oraz art.56 ust.1 pkt1a Prawa energetycznego prowadzi do wniosku, że ustawodawca zachował ciągłość i konsekwencję regulacji prawnej, która wyraża się w tym, że:

- po stronie przedsiębiorstw energetycznych utrzymany został obowiązek zakupu określonej ilości energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

- niewykonanie obowiązku zakupu takiej energii zagrożone jest sankcją kary pieniężnej.

Od 1 stycznia 2005r. potwierdzeniem zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej w celu realizacji wyżej wskazanego obowiązku są w odniesieniu do części przedsiębiorstw energetycznych umorzone świadectwa pochodzenia.

Od 1 października 2005r. określone przedsiębiorstwa mogą zwolnić się od wykonania wyżej wskazanego obowiązku poprzez uiszczenie opłaty zastępczej.

W konsekwencji zmiany sposobu realizacji obowiązku zakupu energii ze źródeł odnawialnych ulegała zmianie także treść przepisu art.56 ust.1 pkt1a Prawa energetycznego. Według brzmienia tego przepisu wprowadzonego od 1 października 2005r. karze podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia lub nie uiszcza opłaty zastępczej, o których mowa w art.9a ust.1, lub nie przestrzega obowiązków zakupu energii elektrycznej lub ciepła, o których mowa w art.9a ust.6-8. Z dniem 1 lipca 2007r. przepis art. 56 ust.1 pkt1a Prawa energetycznego stanowi, że karze pieniężnej podlega ten, kto : nie przestrzega obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia lub świadectwa pochodzenia z kogeneracji albo nie uiszcza opłat zastępczych, o których mowa w art.9a ust1 i 8 lub nie przestrzega obowiązków zakupu energii elektrycznej, o których mowa w art.9a

ust. 6 lub nie przestrzega obowiązków zakupu ciepła, o których mowa w art.9a ust.7 , lub przedkłada Prezesowi URE wnioski o wydanie świadectwa pochodzenia lub świadectwa pochodzenia z kogeneracji zawierające dane lub informacje niezgodne ze stanem faktycznym. Brzmienie przytoczonego przepisu dostosowywane jest więc środka dokumentującego wykonanie obowiązku zakupu energii tzw. zielonej.

Zgodnie z przepisem art.9a ust 6 Prawa energetycznego sprzedawca z urzędu jest obowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci znajdujących się w obszarze działania sprzedawcy z urzędu, oferowanej przez przedsiębiorstwa energetyczne, które uzyskały koncesje na jej wytwarzanie. Zgodnie z art.11 ustawy z dnia 4 marca 2005r. o zmianie ustaw- Prawo energetyczne oraz ustawy-Prawo ochrony środowiska / Dz. U. Nr 62, poz. 552/ do czasu wyłonienia przez Prezesa URE sprzedawcy z urzędu ostatnio wskazany obowiązek wykonują przedsiębiorstwa energetyczne obowiązane na podstawie art.9 ustawy zmieniającej do zawarcia umowy sprzedaży z odbiorcami energii elektrycznej. Jak wskazał Prezes URE, czemu powódka nie zaprzecza, na powodowej Spółce spoczywa obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych również w świetle ostatnio przytoczonych przepisów.

Ustawy zmieniające Prawo Energetyczne przewidują, że do spraw wszczętych, a nie zakończonych stosuje się nowe przepisy. Natomiast brak jest prawno- materialnej normy intertemporalnej, która wyraźnie stanowiłaby, czy i na jakiej podstawie dopuszczalne jest nałożenie przez Prezesa URE kary pieniężnej w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne naruszyło obowiązek prawny zakupu energii w okresie obowiązywania art. 9a Prawa energetycznego w brzmieniu przed wprowadzeniem zmiany 1 stycznia 2005r. / wprowadzenie świadectw pochodzenia /, a postępowanie i wydanie przez Prezesa URE decyzji

o nałożeniu kary pieniężnej ma miejsce już po wprowadzeniu zmian do przepisu art.56 ust.1 pkt 1a Prawa energetycznego wiążących sankcją kary pieniężnej z nieprzestrzeganiem obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia odpowiednich świadectw lub nieuiszczeniem opłaty zastępczej oraz nieprzestrzeganiem obowiązków zakupu energii elektrycznej, o których mowa w art.9 a ust. 6-8 Prawa energetycznego w nowym brzmieniu. Tożsamość znamion obowiązku, którego niewykonanie zagrożone jest sankcją kary pieniężnej / niewykonanie obowiązku zakupu energii, czy nieprzedłużenie odpowiedniego świadectwa dokumentującego ten zakup / nie pozwala uznać za racjonalną wykładnię, według której ustawodawca zakładał skutek abolicyjny wobec przedsiębiorców, którzy nie wykonali obowiązku zakupu przed 1 stycznia 2005r. i nie nałożono na nich kary do 1 października 2005r., od którego to dnia przepis art.56 ust.pkt1a Prawa energetycznego otrzymał brzmienie wiążące sankcję ze świadectwami pochodzenia.

Skoro więc obowiązek przedsiębiorstw energetycznych zakupu odpowiedniej ilości energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych co do zasady został utrzymany i jego naruszenie jest zagrożone sankcją kary pieniężnej, powodowa Spółka nie została zwolniona z tego obowiązku w świetle nowych przepisów, przeciwnie należy do grupy przedsiębiorstw zobowiązanych do zakupu tej energii na podstawie art.9 a ust.6 Prawa energetycznego, należy przyjąć, że jest dopuszczalne nałożenie przez Prezesa URE kary pieniężnej w sytuacji, gdy powódka naruszyła obowiązek zakupu energii według art. 9a ust1 Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2005r., a decyzja w sprawie nałożenia kary pieniężnej została wydana 21 lutego 2006r.tj. w czasie obowiązywania art. 56ust.1 pkt1a Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2005r. / por. wyrok SN z 9 marca 2004r. – IISK 19/ 04 Dz. Urz. U O K i K 2004 / 3 / 314 /.

Jest przy tym oczywiste, że ustalenie, czy doszło do naruszenia obowiązku winno być dokonane według stanu prawnego obowiązującego w czasie, gdy obowiązek powinien być wykonany. Natomiast kara winna być nałożona według przepisu korzystniejszego dla powódki.

W rozpoznawanym przypadku zasady wymierzania kary pieniężnej nie uległy zmianie. Według bowiem przepisu art. 56 ust.3 Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym w roku 2004 oraz obecnie wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. W rozpoznawanej sprawie nie jest kwestionowane, że kara nałożona na powodową Spółkę zaskarżoną decyzją nie przekracza maksymalnej wysokości ustalonej zgodnie z przytoczonym przepisem.

Z kolei według art. 56 ust.6 Prawa energetycznego ustalając wysokość kary Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

W decyzji Prezes URE wskazał kryteria jakimi kierował się nakładając na powodową Spółkę karę w wysokości 20.000zł. Kara w takiej wysokości, stanowiąca 0,98 % przychodu Spółki w roku 2004 z działalności koncesjonowanej nie może być poczytana za wygórowaną. Apelacja nie zawiera argumentów świadczących o tym, że Prezes URE wymierzając karę naruszył kryteria wskazane w przepisie art.56ust.6 Prawa energetycznego. Natomiast stanowisko powodowej Spółki, że jej postępowanie było ekonomicznie usprawiedliwione i jej zaniechanie nie ma znaczenia dla porządku prawnego, dlatego też należało umorzyć postępowanie administracyjne – nie może być uwzględnione, gdyż kary pieniężne przewidziane przepisem art.56ust.1 Prawa

energetycznego są obligatoryjne i Prezes URE nie może odstąpić od ich nałożenia.

Z tych względów zaskarżony wyrok oddalający odwołanie powodowej Spółki „E ” jest prawidłowy, apelacja zaś powódki jako niezasadna podlega oddaleniu na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy